

Lausunto Murskemäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Ympäristölautakunta 17.11.2022 § 83

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ilmoittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaisesti ABO Wind Oy:n Pirkanmaan maakunnassa Ruoveden kunnan alueelle suunniteltavasta Murskemäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma) vireilläolosta hankkeen vaikutusalueella.

Hankealue sijoittuu Ruhalan ja Kaukolan kylien väliin, noin 5 km etäisyydelle Ruoveden keskustaajamasta. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW. Vaihtoehdossa 1 alueelle rakennetaan 5 tuulivoimalaa. Vaihtoehdossa 0 hanketta ei toteuteta. Tuulivoimapuisto on alustavasti suunniteltu liitettäväksi hankealueen läpi kulkevaan Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohtoon. YVA-menettelyn on tarkoitus edetä samanaikaisesti alueen osayleiskaavoituksen kanssa. Tuulivoimapuisto on alustavasti suunniteltu liitettäväksi maakaapelein hankealueen läpi kulkevaan Fingridin 110 kV voimajohtoon.

Pirkanmaan ELY-keskuksen YVA-tarveharkinnan päätöksen 25.5.2022 mukaan ABO Wind Oy:n Murskemäen tuulivoimahankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arvioinnissa annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä. YVA-menettelyn rinnalla laaditaan Murskemäen tuulivoimapuiston osayleiskaava. Osayleiskaava ja YVA-menettely toteutetaan erillismenettelynä. Osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jonka perusteella voidaan myöntää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvut yleiskaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille (tv-alueet).

Arviointiohjelmassa esitetään YVA-lain mukainen työohjelma hankkeen vaikutusten arvioimiseksi, esitys tarvittavista selvityksistä ja menetelmistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA) vastaa ABO Wind Oy. Arviointiohjelman on laatinut Ramboll Finland Oy hankkeesta vastaavan toimeksiannosta. Yhteysviranomaisena toimii Pirkanmaan ELY-keskus.

Ympäristövaikutusten arviointi tehdään YVA-ohjelman ja siitä saadun yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta. Arviointityön tulokset kootaan YVA-selostukseen, joka valmistuessaan toimitetaan yhteysviranomaiselle. Yhteysviranomaisen asettaa arviointiselostuksen YVA-ohjelman tavoin julkisesti nähtäville. Yhteysviranomaisen antaa perustellun päätelmänsä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Toiminnan kehittäminen alueelle jatkuu YVA-menettelyn päättymisen jälkeen tarvittavilla lupa- ja kaavaprosesseilla. Arviointiselostus sekä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä ja siihen sisältyvä yhteenveto annetuista lausunnoista ja mielipiteistä huomioidaan hankkeen jatkosuunnittelussa.

YVA-menettelyn tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja kuvata hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. YVA-selostuksessa on annettava yhtenäinen arvio hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista. Arvioinnissa keskitytään tarkastelemaan hankkeen kannalta merkittäviksi tunnistettuja vaikutuksia, joiksi tässä hankkeessa on arviointiohjelmavaiheessa katsottu ovat maisemaan, luontoon, linnustoon, maankäyttöön sekä elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset.

YVA-menettely toteutetaan vuorovaikutteisesti viranomaisten, eri sidosryhmien ja yleisön kanssa. Yksi YVA-menettelyn tärkeä tavoite on edistää tiedonsaantia hankkeesta ja parantaa kansalaisten osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyyn saavat osallistua kaikki ne, joihin hanke voi vaikuttaa. Yhteysviranomaisen tiedottaa YVA-ohjelman sekä -selostuksen vireilläolosta verkkosivuillaan ja sanomalehdissä. Tämän jälkeen hankkeeseen voi tutustua ja siitä voi antaa kirjallisen mielipiteen vähintään 30 päivän ajan.

YVA-ohjelma sekä kaavoitukseen liittyvä osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville lokakuussa 2022. Alustavan aikataulun mukaan Murskemäen tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos sekä YVA-selostus asetetaan nähtäville keväällä 2023. Osayleiskaavaehdotus valmistellaan kaavaluonnoksen ja YVA-selostuksesta saadun perustellun päätelmän jälkeen syksyllä 2023, jolloin osayleiskaavaehdotus tulisi nähtäville syksyllä 2023 ja osayleiskaavan hyväksymiskäsittely olisi Ruoveden kunnanvaltuustossa keväällä 2024.

Osayleiskaavan saatua lainvoiman jokaiselle voimalalle haetaan rakennuslupa. Voimaloiden rakentaminen voisi arviolta alkaa aikaisintaan vuonna 2024. Koko puiston rakentaminen kestäisi arviolta noin 1–2 vuotta ja tuulivoimapuiston käyttöönotto tapahtuisi aikaisintaan vuonna 2025.

Ruoveden kunta on pyytänyt lausunnonle määrärajan pidennystä 30.11.2022 saakka ja se on myönnetty.

Lausunto

Uusiutuvien energiamuotojen löytäminen ja lisääminen on muuttuvan maailmantilanteen myötä asemoitunut entistä tärkeämpään ja keskeisempään asemaan myös Suomessa. uusiutuvien energiaratkaisujen lisäämistarvetta ovat edistäneet mm. valtiollisen vihreän siirtymän tavoitteet sekä Suomen kasvaneet energiaomavaraisuus tarpeet. Myös siirtyminen fossiilisten polttoaineiden käytöstä uusiutuvien energiamuotojen käyttäjäksi näyttäytyy kansalaisille lisääntyneinä aurinkopaneeli-alueina sekä uusina tuulivoimaloina ja tuulivoimala-alueina.

Tuulivoimalan optimaalisen sijoituspaikkojen löytäminen on julkisen tiedon mukaan haastavaa, sillä voimala tulisi sijoittaa aina niin, että sen käyttö ja toiminta ei häiritsisi luonnon ja sen eliöstön toimintaa. Toisaalta niiden sijoittaminen tulisi mahdollisimman hyvän hyötysuhteen saavuttamiseksi tehdä niin, että energiantuotanto saadaan mahdollisimman optimaalisiin ja vähin toimin talteen ja hyödynnettäväksi. Vaikka sijoituspaikka olisikin taloudellisesti ja ympäristöllisesti optimaalinen, voi se silti vaikuttaa maaseudulle asettuneiden luontoarvoja arvostavien asukkaiden elämään ja asumiseen henkisesti sosiaalisella ja joskus myös taloudellisella tasolla.

Ympäristölautakunta muistuttaa, että vaikutuksia arvioitaessa tulisi arvioida myös asukkaisiin kohdentuvat ja asukkaiden kokevat sosiaaliset ja henkiset vaikutukset. Hanketta edistettäessä tulisi asukkaiden kanssa käytävää vuoropuhelua toteuttaa niin, että myös asukkaat kokevat ja ymmärtävät uuden tuulivoimalan osaksi uutta ympäristöään. Hanketta edistettäessä on tärkeää että kunta ja erityisesti myös hankkeesta vastaavat viranomaiset sekä ja hankkeen toteuttajat käyvät riittävän kattavaa ja kaikkia asukkaita huomioivaa keskustelua uusiutuvaa energia tuottavien ratkaisujen tärkeydestä ja myös siitä, millä tavoin asukkaan luontoympäristö ja kulttuurimaisema saadaan säilytettyä. Monet haittatekijät voidaan mitata (välke, ääni). Mitattavissa olevien

haittatekijöiden rinnalla tulee olla kuitenkin myös mittari, jolla varmistetaan analyttisesti että muutos ei kuormita asukkaiden elämään sosiaalisesti tai henkisesti. Kuntana Ruovesi on maisemallisesti hyvin arvokas. Tästä johtuen mahdollinen suunnittelu ja arviointi tulee aina tehdä juuri Ruoveden maisema ja ympäristöarvoja huomioiden.

Myös mahdolliset terveys vaikutukset on perusteltua arvioida asiantuntijatyönä. Hankkeen selvitysten tulee olla riittävät, jotta hankkeen suunnitelman välittömät ja välilliset vaikutukset voidaan arvioida.

Esittelijä	Tekninen johtaja Marja Rantanen
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta päättää 1) hyväksyä edellä annetun lausunnon Murskemäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 2) esittää kunnan hallitukselle oheisen lausunnon antamista asiassa Pirkanmaan Ely-keskukselle
Kokouskäsitely	Lausunnon kolmannen kappaleen toista virkettä muokattiin muotoon: <i>Hanketta edistettäessä tulisi asukkaiden kanssa käytävää vuoropuhelua toteuttaa niin, että myös asukkaat kokevat ja <u>ymmärtävät</u> uuden tuulivoimalan osaksi uutta ympäristöään.</i>
Päätös	Ympäristölautakunta yksimielisesti muokkasi päätösehdotusta. Ympäristölautakunta päättää 1) hyväksyä edellä annetun muokatun lausunnon Murskemäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 2) esittää kunnan hallitukselle oheisen lausunnon antamista asiassa Pirkanmaan Ely-keskukselle Muokattu päätösehdotus hyväksyttiin.
Jakelu	Kunnanhallitus Pirkanmaan ELY-keskus / Katja Sippola

Kunnanhallitus 28.11.2022 § 466
34/10.02.02/2022

Lausunto

Uusiutuvien energiamuotojen löytäminen ja lisääminen on muuttuvan maailmantilanteen myötä asemoitunut entistä tärkeämpään ja keskeisempään asemaan myös Suomessa. uusiutuvien energiaratkaisujen lisäämistarvetta ovat edistäneet mm. valtiollisen vihreän siirtymän tavoitteet sekä Suomen kasvaneet energiaomavaraisuus tarpeet. Myös siirtyminen fossiilisten polttoaineiden käytöstä uusiutuvien energiamuotojen käyttäjäksi näyttäytyy kansalaisille lisääntyneinä aurinkopaneeli-alueina sekä uusina tuulivoimaloina ja tuulivoimala-alueina.

Tuulivoimalan optimaalisen sijoituspaikkojen löytäminen on julkisen tiedon mukaan haastavaa, sillä voimala tulisi sijoittaa aina niin, että sen käyttö ja toiminta ei häiritse luonnon ja sen eliöstön toimintaa. Toisaalta niiden sijoittaminen tulisi mahdollisimman hyvän hyötysuhteen saavuttamiseksi tehdä niin, että energiantuotanto saadaan mahdollisimman optimaalisiin ja

vähin toimin talteen ja hyödynnettäväksi. Vaikka sijoituspaikka olisikin taloudellisesti ja ympäristöllisesti optimaalinen, voi se silti vaikuttaa maaseudulle asettuneiden luontoarvoja arvostavien asukkaiden elämään ja asumiseen henkisellä sosiaalisella ja joskus myös taloudellisella tasolla.

Ympäristölautakunta muistuttaa, että vaikutuksia arvioitaessa tulisi arvioida myös asukkaisiin kohdentuvat ja asukkaiden kokevat sosiaaliset ja henkiset vaikutukset. Hanketta edistettäessä tulisi asukkaiden kanssa käytävää vuoropuhelua toteuttaa niin, että myös asukkaat kokevat ja ymmärtävät uuden tuulivoimalan osaksi uutta ympäristöään. Hanketta edistettäessä on tärkeää että kunta ja erityisesti myös hankkeesta vastaavat viranomaiset sekä ja hankkeen toteuttajat käyvät riittävän kattavaa ja kaikkia asukkaita huomioivaa keskustelua uusiutuvaa energia tuottavien ratkaisujen tärkeydestä ja myös siitä, millä tavoin asukkaan luontoympäristö ja kulttuurimaisema saadaan säilytettyä. Monet haittatekijät voidaan mitata (välke, ääni). Mitattavissa olevien haittatekijöiden rinnalla tulee olla kuitenkin myös mittari, jolla varmistetaan analyttisesti että muutos ei kuormita asukkaiden elämään sosiaalisesti tai henkisesti. Kuntana Ruovesi on maisemallisesti hyvin arvokas. Tästä johtuen mahdollinen suunnittelu ja arviointi tulee aina tehdä juuri Ruoveden maisema ja ympäristöarvoja huomioiden.

Myös mahdolliset terveys vaikutukset on perusteltua arvioida asiantuntijatyönä. Hankkeen selvitysten tulee olla riittävät, jotta hankkeen suunnitelman välittömät ja välilliset vaikutukset voidaan arvioida.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Toni Leppänen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa oheisen lausunnon asiassa Pirkanmaan Ely-keskukselle.
Päätös	Ville Vauhkonen teki muutosehdotuksen lausuntoon, jota Marcus Hackman kannatti. Kunnanhallituksen hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen äänin 4-3. Pohjaehdotusta kannattivat Härkönen, Koivunen, Simula ja Viljanmaa. Vauhkonen muutosehdotusta kannattivat Hackman, Kuutti-Selkee ja Vauhkonen. Kokoustauko 15.27-15.43
Jakelu	Pirkanmaan ELY-keskus / Katja Sippola